

Uchwała Nr 45/2012
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 sierpnia 2012 r.

w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń złożonych przez Prezydenta Miasta Starachowice do wniosków pokontrolnych Nr 2, 3, 10, 14 16 i 23 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym WK-60.66.2011.2760.2012 z dnia 4 lipca 2012 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: *Henryk Rzepa – Prezes Izby*

Członkowie: *Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Soltyk, Iwona Kudła, Joanna Marczevska, Ewa Midura, Ireneusz Piasecki, Zbigniew Rękas*

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 5a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)

postanawia

- 1. Nie uwzględnić zastrzeżeń dotyczących wniosku Nr 16 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 04.07.2012 r. znak WK-60.66.2011.2760.2012 z powodu zgodności wniosku z obowiązującymi przepisami prawa.**
- 2. Nie uwzględnić zastrzeżeń dotyczących wniosków Nr 10 i 14 zawartych w w/w wystąpieniu pokontrolnym z powodu niewskazania podstawy do złożenia zastrzeżeń do tych wniosków określonej w art. 9 ust. 4 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych**
- 3. Uwzględnić zastrzeżenia dotyczące wniosków Nr 2 i 3 zawartych w w/w wystąpieniu pokontrolnym oraz wnioski te uchylić.**
- 4. Umorzyć postępowanie w zakresie wniosku Nr 23 z powodu wycofania zastrzeżeń na posiedzeniu Kolegium w dniu 16 sierpnia 2012 r.**

UZASADNIENIE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach skierowała w dniu 04.07.2012 r. do Prezydenta Miasta Starachowice wystąpienie pokontrolne znak: WK-60.66.2011.2760.2012 sporządzone po zakończeniu kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 07.11.2011 r. – 30.03.2012 r. Protokół kontroli podpisano w dniu 4 maja 2012 r. W/w wystąpienie doręczone zostało Prezydentowi Miasta Starachowice w dniu 05.07.2012 r.

W dniu 18.07.2012 r. doręczone zostały w trybie art. 9 ust. 4 w/w ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zastrzeżenia do w/w wystąpienia pokontrolnego, dotyczące wniosków pokontrolnych Nr 2, 3, 10, 14 16 i 23. Na posiedzeniu Kolegium w dniu 16 sierpnia 2012 r. wycofano zastrzeżenia do wniosku pokontrolnego nr 23 w związku z tym Kolegium w tym zakresie postanowiło postępowanie umorzyć.

I. Odnosnie wniosku pokontrolnego Nr 2 o treści:

2.1 Ewidencję wszystkich rozrachunków z tytułu dochodów i wydatków budżetowych prowadzić według podziałek klasyfikacji budżetowej, celem umożliwienia prawidłowego sporządzania sprawozdań na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

2.2 Do konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” prowadzić ewidencję według podziałek klasyfikacji dochodów (rodzajów dochodów), stosownie do zasad określonych w pkt 35 Załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) zwanego w dalszej części tego wystąpienia rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

W zakresie wniosku pokontrolnego nr 2 (wniosków 2.1 i 2.2) Kolegium uznało, że w Urzędzie Miasta prowadzono ewidencję analityczną do konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” według rodzajów dochodów, w sposób zgodny zapewniający możliwość ustalenia stanu poszczególnych dochodów – tj. zgodnie z pkt 35 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Kolegium postanowiło uwzględnić zastrzeżenia do wniosku pokontrolnego nr 2.

II. Odnosnie wniosku pokontrolnego Nr 3 o treści:

Zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzać i drukować w terminie umożliwiającym sporządzanie obowiązujących jednostkę

sprawozdań, stosownie do art. 18 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Kolegium Izby stwierdza, że ze wskazanych we wniosku przepisów wynika obowiązek sporządzania zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej natomiast nie wynika obowiązek drukowania tych zestawień. Uwzględniając, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o rachunkowości przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera za równoważne z nimi uważa się odpowiednio zasoby informacyjne rachunkowości, zorganizowane w formie oddzielnych komputerowych zbiorów danych, bazy danych lub wyodrębnionych jej części, bez względu na miejsce ich powstania i przechowywania Kolegium postanowiło uwzględnić zastrzeżenia do wniosku pokontrolnego nr 3.

III. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 10 o treści:

10.1 Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, wykazywać w sprawozdaniu „Bilans z wykonania budżetu” zgodnie z ich treścią ekonomiczną stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Środki pieniężne na rachunku budżetu w tym na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki ujmować w pozycji I.1.1 „Środki pieniężne budżetu” aktywów bilansu budżetu, którego wzór stanowi załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

10.2 Operacje pieniężne dokonywane na bankowych rachunkach budżetu, w tym lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu, ujmować na koncie 133 – „Rachunek budżetu” zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w pkt 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. W zakładowym planie kont nie wprowadzać ustaleń naruszających § 15 ust. 1 pkt 1 w/w rozporządzenia w związku z zasadami funkcjonowania konta 133.

Analizując treść wniesionych zastrzeżeń Kolegium Izby stwierdza, że działający w Zastępstwie Prezydenta Miasta Zastępca Prezydenta polemizuje z fragmentem treści opisu nieprawidłowości (ustaleń) wskazanych w pkt 10 w wystąpieniu pokontrolnym, a nie sformułowanych na tej podstawie wniosków pokontrolnych. W zastrzeżeniach odniesiono się tylko co do wykazania w bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2010 roku danych w poz. I.1.2 „Środki pieniężne funduszy pomocowych” natomiast opis nieprawidłowości wskazuje również, że nieprawidłowo wykazano dane w poz. I.1.3 kwotę 499.415,05 zł, natomiast w poz. I.1.1 kwotę 5.114.825,67 zł. Stan środków pieniężnych budżetu wynosił 5.644.691,46 zł i w takiej wysokości powinien być ujęty w pozycji I.1.1 „Środki pieniężne budżetu” aktywów bilansu budżetu. Zastrzeżenia nie wskazują błędnej wykładni oraz niewłaściwego zastosowania przepisów wskazanych we wnioskach pokontrolnych nr 10.1 oraz nr 10.2. Ponadto wniosek pokontrolny nr 10 nie odnosi się do wykazywania danych na rachunkach funduszy pomocowych, ponieważ obecny układ bilansu

zawarty w załączniku nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. nie zawiera takiej pozycji.

IV. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 14 o treści:

14.1 Przeprowadzać inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w tym grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów inwentaryzować na ostatni dzień każdego roku drogą porównania danych ksiąg rachunkowych oraz w sposób zapewniający porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z § 6 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

14.2 Przestrzegać obowiązku dokumentowania wyników inwentaryzacji oraz powiązania ich z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

14.3 Egzekwować obowiązek obejmowania inwentaryzacją drogą spisu z natury składników aktywów, będących własnością Urzędu a powierzonych innym jednostkom przez te jednostki i powiadamiania Urzędu przez te jednostki o wynikach spisu, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

14.4 W przepisach wewnętrznych określić zasady przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji wszystkich aktywów i pasywów z zastosowaniem właściwej metody, a szczególności uzupełnić obowiązujące przepisy w zakresie porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za czynności inwentaryzacyjne w Urzędzie, stosownie do art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Analizując treść wniesionych zastrzeżeń Kolegium Izby stwierdza, że działający w zastępstwie Prezydenta Miasta Zastępca Prezydenta polemizuje z fragmentem treści opisu nieprawidłowości (ustaleń) wskazanych w pkt 14 w wystąpieniu pokontrolnym, a nie sformułowanych na tej podstawie wniosków pokontrolnych.

Ponadto należy wskazać, że z ustaleń kontroli w zakresie inwentaryzacji gruntów wynika, że na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2009 r. i 31.12.2010 r. sporządzone zostały protokoły odpowiednio z dnia 14.01.2010 r. i 14.01.2011 r., które nie odnoszą się do poszczególnych składników majątku (działek) będących przedmiotem inwentaryzacji. Z protokołu z dnia 14.01.2010 r. wynika, że dokonano inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2009 r. zgodnie z załącznikiem „Wykaz zmian stanu gruntów Gminy Starachowice według klasyfikacji rodzajowej środków trwałych za okres 01.01.2009 r.-31.12.2009 r.”. Protokół wyszczególnia jedynie wartość gruntów na dzień 31.12.2009 r. z podziałem na klasyfikację rodzajową środków trwałych, np. „010 grunty orne powierzchnia 63,6808 wartość 3.202.029,01 zł”. Natomiast brak jest odniesienia do poszczególnych działek wraz z porównaniem z odpowiednimi dokumentami. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy

o rachunkowości, zgodnie z którymi inwentaryzacja gruntów winna zostać przeprowadzona w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacją tych składników a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Dokumenty, o jakich mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, potwierdzające istnienie gruntów i źródło pochodzenia to dokumenty potwierdzające tytuł prawny do tych gruntów, czyli takie jak umowy notarialne, wyciągi z ksiąg wieczystych, nie zaś dokumenty sporządzane przez pracowników Urzędu. Inwentaryzacja drogą weryfikacji powinna być przeprowadzana corocznie. Weryfikacja powinna polegać na stwierdzeniu czy dany składnik istnieje - czy jednostka sprawuje nad nim kontrolę. Fakt przeprowadzenia inwentaryzacji powinny potwierdzać protokoły wskazujące konkretny przedmiot kontroli, a nie grupy bliżej niezidentyfikowanych składników. Należy również wskazać orzeczenie GKO z dnia 26 stycznia 2012 r. BDF1/4900/115/123/11/81, które potwierdza, że cechę dokumentu odpowiedniego, o którym mowa w przepisie art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z 1994 r. o rachunkowości posiadają przede wszystkim dokumenty źródłowe. GKO wskazuje również, że dokumenty, z którymi powinna być porównywana ewidencja księgową muszą być dokumentami źródłowymi, stwierdzającymi istnienie gruntów, wskazującymi źródło ich pochodzenia i potwierdzającymi tytuł prawny do tych gruntów. Są nimi umowy, odpisy aktów notarialnych, wyciągi z ksiąg wieczystych, decyzje administracyjne. Tylko takie dokumenty źródłowe pozwalają na przeprowadzenie rzetelnej inwentaryzacji i na weryfikację wartości poszczególnych składników mienia. W pozostałym zakresie zastrzeżenia dotyczą fragmentu opisu nieprawidłowości w pkt 14 ppkt c) a w przypadku ppkt d) i e) nie wskazują błędnej wykładni prawa oraz niewłaściwego zastosowania. Wnioski pokontrolne 14.1, 14.2, 14.3 i 14.4 są wydane w następstwie stwierdzonych nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a złożone zastrzeżenia na podstawie art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nie zasługują na uwzględnienie.

V. Odnośnie wniosku pokontrolnego Nr 16 o treści:

16.1 Egzekwować obowiązek przedkładania przez samorządowe instytucje kultury prawidłowego rozliczenia wykorzystania dotacji podmiotowych wskazujących na wykorzystanie dotacji poprzez zapłatę poniesionych kosztów - faktycznie poniesionych wydatków ze środków dotacji, stosownie do art. 251 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

16.2 W przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości wydawać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności, stosownie do art. 252 ust. 1 w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

16.3 Rozliczać dotacje udzielone z budżetu gminy samorządowym instytucjom kultury, zgodnie z przepisami art. 126, art. 251 ust. 4 i art. 252 ust. 3 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby stwierdza, że z ustaleń kontroli wynika, iż samorządowe instytucje kultury przedłożyły rozliczenia dotacji podmiotowych otrzymanych z budżetu Gminy w 2010 roku, tj. Miejska Biblioteka Publiczna w dniu 14.02.2011 r. a Starachowickie Centrum Kultury w dniu 17.02.2011 r. W informacjach w zakresie rozliczeń wskazano, że otrzymane dotacje zostały wykorzystane w 100%, przy czym jako całość wykonania wskazano wysokość poniesionych kosztów. Stwierdzono, że Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała dotację podmiotową w kwocie 946.000 zł, a z rozliczenia (załącznik nr 52 do protokołu kontroli) wynika, iż z dotacji poniesiono wydatki w kwocie 942.941 zł, czyli nie wykorzystano kwoty 3.059 zł. Natomiast Starachowickie Centrum Kultury otrzymało dotację podmiotową w kwocie 1.140.000 zł, a z rozliczenia wynika, że z dotacji poniesiono wydatki w kwocie 1.118.856,29 zł, czyli nie wykorzystana została dotacja w kwocie 21.143,71 zł. Z ustaleń kontroli wynika, że środki przekazane w 2010 roku dla samorządowych instytucji kultury nie zostały przez te instytucje wykorzystane, dlatego zgodnie z art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych podlegają zwrotowi w terminie do 31 stycznia roku następnego. Przepis art. 251 ust. 4 ustawy o finansach publicznych zgodnie z którym wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania został prawidłowo zastosowany. Prawidłowo również zastosowano przepisy art. 126 i art. 252 ust. 3 i ust. 5 ustawy o finansach publicznych wskazane we wniosku pokontrolnym nr 16.3.

Kolegium Izby nie podziela wskazanego w zastrzeżeniach stanowiska, że zgodnie z art. 253 ustawy o finansach publicznych pojęcie pokrycia kosztów i zobowiązań jest przepisem szczególnym. Artykuł 253 wyłącza stosowanie przepisów określających zasady i terminy zwrotu dotacji udzielonych z budżetu w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego oraz dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, w sytuacji, gdy odrębne ustawy określają zasady i tryb zwrotu dotacji. Natomiast dla samorządowych instytucji kultury ustawa o prowadzeniu i organizowaniu działalności kulturalnej nie określa szczególnych zasad zwrotu dotacji a zatem należy stosować przepisy ustawy o finansach publicznych. Wniosek pokontrolny nr 16.2 określający, że w przypadku stwierdzenia wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości (co stwierdzono w wyniku kontroli) wydawać decyzję określającą kwotę dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności, stosownie do art. 252 ust. 1 w związku z art. 60 pkt 1 i art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zawiera prawidłowo zastosowane przepisy prawa, a Prezydent Miasta w zastrzeżeniach nie wskazuje ich błędnego zastosowania.

Reasumując przeprowadzone wyżej przedstawione ustalenia dotyczące zastrzeżeń złożonych przez Zastępcę Prezydenta Miasta Starachowice do wniosków pokontrolnych Nr 2, 3, 10, 14, 16 i 23 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 04.07.2012 r. Kolegium stwierdziło jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Henryk Rzepa